

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING

Datum
2020-03-20

Diarienummer
KS-2020/481.118

Handläggare
Marcel Moritz
08-53531378
Marcel.Moritz@huddinge.se

Kommunstyrelsen

Sammanfattning av Huddinge hållbarhetsrapport 2020

Hur går arbetet med Agenda 2030 nationellt och regionalt?

Nationellt - Sverige

I rapporten ”Genomförandet av Agenda 2030 i Sverige - Statistisk lägesbild 2019” av Statistiska centralbyrån (SCB) så framkommer att Sveriges utmaningar i förhållande till målen i Agenda 2030 kan sammanfattas i tre övergripande punkter:

- Ojämligheten på det ekonomiska området minskar inte. Samma sak gäller ojämlikhet när det handlar om hälsa, boende och våldsutsatthet. Ojämligheter mellan grupper ökar.
- Det är fortsatt svårt att se att många av de nationella miljömålen ska kunna uppnås.
- Våld och kränkningar minskar inte. Fler unga utsätts för mobbning.

Stockholms län

Länsstyrelsen Stockholm tog under 2019 för första gången fram en analys av indikatorer för hållbar utveckling i länet med utgångspunkt i Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling i rapporten ”Läget i länet – Hållbar utveckling”. Syftet var att ge underlag på vägen mot en hållbar Stockholmsregion.

Rapporten visar att Stockholmsregionen växer och att med en femtedel av Sveriges befolkning så skapas i regionen en tredjedel av Sveriges ekonomi. Regionen är en attraktiv plats med stark innovationskraft och god närhet till stadsnära natur.

Samtidigt konstateras att Stockholms län inte kommer nå huvuddelen av miljömålen. Med nuvarande ambition nås inte heller: mål 5 jämställdhet, mål 10 minskad ojämlikhet, mål 11 hållbara städer och samhällen och mål 16 fredliga och inkluderande samhällen.

Rapporten pekar på att med en befolkningsökning i länet på ca en halv miljon människor fram till 2030 behöver takten ökas i arbetet för Agenda 2030 och

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Kommunstyrelsens förvaltning
141 85 Huddinge

Besök
Kommunalvägen 28

Tfn 08-535 300 00
Tfn vxl 08-535 300 00

huddinge@huddinge.se
www.huddinge.se

förutsättningar för att nå de globala målen är ”ett samlat regionalt ledarskap” och ”flernivåstyrning åt samma håll”.

Nyckeltal för kommuner och regioner kring Agenda 2030 - Huddinge

Rådet för främjande av kommunala analyser, RKA, har tagit fram nyckeltal för Agenda 2030 som presenteras på kolada.se. Med hjälp av nyckeltalen kan kommuner se utvecklingen kring ca 50 mått över tid och jämföra sig med andra kommuner.

I Koladas visning används färgsättningen rött, gult och grönt för att illustrera hur kommunen ligger till jämfört med andra. I jämförelser mellan kommuner har de 25 procent av kommunerna med sämst resultat fått röd färg, de 25 procent av kommunerna med bäst resultat fått grön färg och de 50 procent i mitten har fått gul färg.

I jämförelse med övriga kommuner i Sverige framkommer att Huddinge ligger bland de 25 procent främsta kommunerna gällande till exempel elever i åk 9 behöriga till gymnasium, tillgång till bredband, mäns uttag av föräldrapenning, låg andel med fetma, brukarbedömning av LSS, befolkning i kollektivtrafikhöga läge, ekologiska livsmedel samt miljöbilar i kommunens verksamhet. Huddinge ligger bland de 25 procent sämsta kommunerna gällande till exempel valdistrikt med lägst valdeltagande, invånare som avstår att gå ut ensam, trångboddhet, elever som klarat SFI och fallskador bland personer 65+. Man kan se att Huddinge haft en positiv utveckling jämfört med andra kommuner kring exempelvis gymnasieelever som klarar examen inom 4 år samt företagsklimat.

Uppföljning av Hållbart Huddinge 2030

I Mål och budget redovisas en önskvärd ögonblicksbild av ett Hållbart Huddinge år 2030 under avsnitten Ansvar för naturresurser, Gemenskap och delaktighet i samhällslivet, Attraktiva bostadsområden, God utbildning och kreativt näringsliv samt Rik fritid och god hälsa. Varje avsnitt har ett antal angivna mål. Genom att analysera samhällsutvecklingen och följa trender över tid är ambitionen att öka förutsättningarna för dialog som kan bidra till mer långsiktiga och faktabaserade beslut.

Styrkor och utmaningar för Huddinge

Många kommuner i Sverige brottas med kontinuerligt krympande befolkning och indragen service, få företagsetableringar, åldrande befolkning och vikande skatteunderlag.

I det sammanhanget är Huddinge styrkor tydliga med en ung och växande befolkning. Utvecklingen i de regionala stadskärnorna har tagit fart och de börjar utvecklas i enlighet med målen för Huddinge 2030. Med bakgrund av de trender som presenteras i rapporten är det sannolikt att befolkningens inkomster, medellivslängd och utbildningsnivå fortsätter att förbättras de kommande åren.

Koncentrationen av kunskapsintensiva verksamheter som universitet, högskolor, forskning och näringsliv lockar till sig välutbildade invånare samtidigt som det ger kommunen unika möjligheter att samverka och utveckla sin verksamhet.

Det finns en positiv trend rörande hälsa då målsättningar för Huddinge 2030 kring upplevelse av välmående redan uppnåtts och ungas konsumtion av alkohol minskar.

Ett stort antal infrastrukturprojekt kommer att genomföras under perioden vilket underlättar kommunikationerna. Trots exploatering finns stor andel skyddad natur och närheten till grönytor är stor och invånarnas upplevelse av kommunens utbud av grönytor är positiv.

Men Huddinges hållbarhetsrapport visar också på utmaningar. Huddinge liksom region, rike och globalt har en stor utmaning kring klimatpåverkan. Koldioxidutsläppen fortsätter på ett ohållbart sätt och hotar den ekologiska hållbarheten.

Rapporten pekar även på ojämlika levnadsvillkor mellan grupper och kommundelar gällande bland annat utbildningsnivå, förvärvsfrekvens, trivsel, hälsa, valdeltagande och mellanmännsliga tillit. Dessa skillnader som finns i kommunen liksom region och rike behöver minska för att skapa inkludering och sammanhållning som är avgörande för social hållbarhet.

Rapporten lyfter även på att det finns en stor utmaning i Huddinge kring att skapa fler arbetstillfällen. För att hänga med i befolkningsutvecklingen behöver kommunen fokusera på att skapa förutsättningar för fler arbetstillfällen vilket är en grundsten för ekonomisk hållbarhet.

Uppföljning av målen för Hållbart Huddinge 2030

I Mål och budget under rubriken Hållbart Huddinge 2030 presenteras fem avsnitt och sammantaget 27 mål, senaste mätning och mål för 2030. Nedan redovisas en uppföljning av de mål som fastställts för respektive avsnitt. Som grund för bedömning används i huvudsak:

Måttets värde:

- Jämfört med mål för Huddinge 2030
- Förändring över tid
- Skillnader inom kommunen gällande kommundelar, kön och ålder
- Jämförelser med länet och kommuner i Sverige

När man läser nedanstående redovisning måste man påminna sig att de långsiktiga målen fastställdes för dryga åtta år sedan och att uppföljningen avser en tidpunkt om 10 år. Således får man inte vara för kategorisk rörande huruvida målen kommer att nås eller inte, utan fokusera på den utveckling och de trender som ligger till grund för bedömningen.

Ansvar för naturresurser

Huddinge har målet att 2030 ha ett ekologiskt fotavtryck på 3,5 globala hektar (vilket motsvarar 2 jordklot). Huddinge kommuns ekologiska fotavtryck för 2015 är beräknat till ca 5,0 gha/invånare, vilket är senaste mättillfället. Beräkningarna indikerar att fotavtrycket har minskat något sedan 2007 då resultatet var 5.5 gha/invånare. Minskningen beror främst på minskad användning av fossila bränslen för uppvärmning av hushåll. Strävan är att fotavtrycket senast år 2045 minskar till 1,75 globala hektar (vilket motsvarar 1 jordklot) enligt Miljöprogrammet. I sammanhanget bör påpekas att måttet utgår från individens totala konsumtion och kommunens rådighet över det är begränsad.

Huddinges mål till 2030 är 4 ton CO_{2e}/person och målet för 2045 enligt Huddinges miljöprogram ligger på 1 ton CO_{2e}/person. Koldioxidfotavtrycket ligger på samma nivå 2015 som 2004, ca 10 ton CO_{2e} per invånare i Huddinge kommun. Det svenska genomsnittliga koldioxidfotavtrycket låg 2017 på ca 9 ton/person och år. Även i detta fall utgår måttet från ett konsumtionsperspektiv där alla de utsläpp som kan knytas till kommuninvånarnas vanor och köp av varor och tjänster mäts och där kommunens påverkansmöjligheter är reducerade.

Målet är att 100 procent av kommunens sjöar ska uppnå god ekologisk status respektive god kemisk status 2030. Andel sjöar som uppfyller god ekologisk status i den senaste mätningen år 2016 är 45 (5 av 11 sjöar uppfyller miljökvalitetsnormen), vilket är en lika stor andel som år 2010. Andel sjöar som uppfyller god kemisk status år 2016 är 0 procent (0 av 11 sjöar uppfyller miljökvalitetsnormen), vilket är en lika stor andel som år 2010. Övergödning är det största problemet i Huddinges sjöar och vattendrag. Vattenkvaliteten har förbättrats mycket under de senaste åren men trots det återstår arbete innan miljökvalitetsnormerna (MKN) kan uppnås.

Andelen skyddad natur i Huddinge är idag 38 procent. Kommunens mål fram till 2030 är bibehålla andelen skyddad natur. Det första målet för 2030, som sattes 2012 var 35 procent skyddad natur, vilket redan överträffats. Sedan år 2014, då tre nya naturreservat inrättades, har andelen skyddad natur i kommunen varit konstant. Huddinges natur är ur ett riksperspektiv ovanligt varierad. Här finns odlingslandskap, skogar och våtmarker med mycket höga naturvärden. Mer än en tredjedel av kommunens yta består av naturreservat vilket medför att en stor del av de skyddsvärda skogarna har ett långsiktigt skydd.

Gemenskap och delaktighet i samhällslivet

Målet är att valdeltagandet till kommunfullmäktige ska vara 85 procent till 2030. Valdeltagandet ökade med 1 procent mellan 2014 till senaste valet 2018. Men de tre senaste valen har valdeltagandet varit mellan 78 och 79 procent och ingen tydligt ökande trend skönjs. Skillnaderna mellan olika bostadsområden har ökat över tid. År 2018 hade Vårby gårds västra valdeltagande på 43,2 procent samtidigt som valdeltagande var 91 procent där det var som högst i Huddinge. Bara Södertälje och Göteborg har valdistrikt med lägre valdeltagande än Huddinge av

alla kommuner i Sverige 2018. Huddinge hamnar på plats 22 av 26 bland länets kommuner när det gäller valdeltagande till kommunfullmäktige 2018. Valdeltagande i Huddinge har sämre utveckling än i riket.

Målet för 2030 är att fördelningen av förtroendevalda i kommunfullmäktige ska vara 50/50 mellan könen och mindre än 10 procent i över- /underrepresentation för ålder och kommundelar. Avseende könsfördelningen har trenden sedan 90-talet varit positiv och skillnaden mellan könen har minskat över tid, dock är männen fortfarande överrepresenterade och utgör nu cirka 56 procent av ledamöterna i kommunfullmäktige. Rörande ålder är 18–29 åringar underrepresenterade med 7 procent och 50–64 åringar överrepresenterade med 7 procent, vilket är minskande skillnader sedan tidigare. Angående kommundelarnas representation finns skillnader där Sjödalen har 14 procent överrepresentation och Vårby 8 procent underrepresentation, vilket är en förändring sedan tidigare då ingen kommundel var över- eller underrepresenterade med mer än 10 procent. Bedömningen är att alla mål för såväl kön, ålder som område kan nås till 2030 om åtgärder vidtas.

Målet är att tilliten mellan människor ska vara 87 procent till 2030. Trenden är att allt färre i Huddinge har tillit till andra enligt Huddinges egen befolkningsundersökning. Andelen människor som säger att de kan lita på andra människor är cirka 20 till 40 procent lägre i Vårby jämfört med övriga kommundelar. Yngre personer under 30 år har mindre tillit till andra människor. I nationella undersökningar där Huddinge under lång tid haft lägre grad av tillit än kommungenomsnitt i länet och riket vände däremot trenden i senaste undersökningen 2018 och visade på ökad tillit.

Målet är att det betygsindex som tas fram i SCB:s medborgarundersökning ska vara 60 för kommuninvånarnas förtroende för kommunen till 2030. Vid senaste mätning uppgick det till 45. Snittet för alla kommuner som deltagit i undersökningen har under denna tidsperiod legat mellan index 43–48. Inga säkerställda skillnader finns för Huddinge mellan 2011 och 2019 gällande totalnivå och män. För kvinnor har förtroendet minskat jämfört mellan 2011 och 2019. Det finns skäl att reflektera över om målet är realistiskt och att medborgarundersökningen bör ses över.

Attraktiva bostadsområden

I översiktsplanen anges målsättningen att öka bostadsbyggandet i takt med länet. Detta innebär att målsättningarna ökat sedan 2014 från ca 700 bostäder till att det idag behöver byggas i genomsnitt ca 1 300 bostäder per år för att uppfylla Sverigeförhandlingen och samtidigt åstadkomma utveckling i alla delar av kommunen. Bostadsbyggandet fluktuerar från år till år, men ligger generellt på en högre nivå under senare år. Vissa år har det legat över det äldre målet, medan kommunen hittills inte nått upp till den högre målsättningen. I jämförelse med länet i övrigt byggs det i Huddinge något färre bostäder per år jämfört med kommuner med liknande läge i regionen. Nybyggnationen sedan 2013 har varierat i upplåtelseform, men detta har i regel inte lett till ökad blandning av

upplåtelseformer i respektive kommunedel som är målsättningen i översiktsplanen. En majoritet av bostäderna har tillkommit inom 1 200 meter från spårstation, varav de flesta i centrala Huddinge och Flemingsberg. Huddinge har en högre andel trångbodda hushåll jämfört med länet och en minskande boendeyta per person. Bostadsbehovet är därför fortsatt stort i kommunen och varierar mellan olika grupper där ett flertal idag har svårt med inträdet på bostadsmarknaden.

Det behövs ca 78 000 arbetstillfällen i kommunen 2030 för att uppnå Huddinges mål om en arbetsplatskvot på 1,0 och tillväxtscenariot för befolkningens storlek kommer infalla. Sedan 2010 har det tillkommit ca 5 000 arbetstillfällen i Huddinge och vid senaste mätningen 2018 fanns totalt 47 025 arbetstillfällen. Även om antal arbetstillfällen ökar, så ökar de inte i samma takt som befolkningen. Arbetstillfällena behöver öka mer än befolkningsökningen. Det är en stor utmaning att nå målet, men bedöms det som nåbart, förutsatt att arbetsplatser prioriteras i kommande planer och ny verksamhetsmark tillkommer.

Målet för färdmedelsfördelning 2030 är att andel kollektiva resor liksom gång- och cykelresor ska öka. Nationella resvaneundersökningen visar att resor med kollektivtrafiken minskar både, över kommungränsen och inom kommunen. Cykelåkandet ligger på ungefär samma nivåer. Gång minskar inom kommunen. Samtidigt ökar resandet med biltrafik inom kommunen. Andra undersökningar visar ingen tydlig trend att gång, cykel och kollektivresor ökar. Även om kommunen är på rätt väg med insatser rörande var det byggs bostäder, utbyggd kollektivtrafik och bättre cykelinfrastruktur, är det en stor utmaning att nå målet om att öka andel gång-, cykel och kollektivresor.

Avseende målet för grönområden 2030, att bevara nuvarande nivå på tillgänglighet, ser utvecklingen bra ut. Tillgängligheten ligger på en väldigt hög nivå och har legat stabilt under mätperioden med en svagt vikande tendens. De allra flesta av kommuninvånarna har nära både till en större och en mindre grönyta och utmaningen ligger således i att bevara dessa och göra dem attraktiva så att de nyttjas i större utsträckning än idag.

Målsättningen är att 65 procent av invånarna trivs mycket bra i sitt bostadsområde år 2030. Den senaste noteringen är på 56 procent. Andelen har legat relativt stilla under mätperioden, men betydande skillnader finns baserat på var man bor, samt även i viss mån ålder och kön. På områdesnivå sticker Flemingsberg och Vårby ut som kommundelar där andelen som anger att de trivs mycket bra är betydligt lägre än i andra områden. I Vårby kan en positiv utveckling skönjas om än från en låg nivå. I samtliga områden befinner sig likväl en klart övervägande majoritet på den positiva sidan av skalan. Kvinnor anger i högre grad att de trivs jämfört med män och yngre trivs i mindre utsträckning än äldre. Dock har andelen äldre, 64–84 år, som trivs sjunkit under senaste fyraårsperioden.

Målsättningen för huruvida man bedömer att Huddinge är en bra plats att leva och bo på är baserat på ett sammanvägt index, satt till 78 för 2030. Kommunen når inte upp till denna målsättning, då senaste mätningen landade på index 59. Detta

Datum
2020-03-20

Diarienummer
KS-2020/481.118

resultat ligger på ungefär samma nivå under de senaste fyra mätningarna. Resultatet ligger också i nivå med andra kommuner, då snittnivån för samtliga deltagande kommuner i denna undersökning har legat mellan index 59–60. Det finns skäl att reflektera över om målet är orealistiskt och att medborgarundersökningen bör ses över.

Målet är för hur nöjda kommunens invånare ska vara med kommuns verksamheter är index 69 för år 2030. Trenden är att resultatet både sjunkit och stigit mellan mätningarna. Som bäst var resultatet 2015 då indexet hamnade på 59 för att sedan sjunka till 55 i mätningen 2019. Det innebär att det är 14 enheter kvar till målet för år 2030 som är satt till 69. Målet är ambitiöst satt och det är svårt att i dagsläget se att det kommer att nås till 2030. Snitt för samtliga deltagande kommuner i denna undersökning har under perioden varierat mellan index 53–59. Det finns skäl att reflektera över om målet är orealistiskt och att medborgarundersökningen bör ses över.

God utbildning och kreativt näringsliv

Antalet sysselsatta respektive företag inom branschkoderna JKLMN - information- och kommunikationsverksamhet, finans- och försäkringsverksamhet, fastighetsverksamhet, verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik, uthyrning, fastighetsservice och resetjänster - ska enligt målen för 2030 fördubblas från 2011 års siffror på 4 589 sysselsatta och 3 040 företag. Målet är att det ska vara 9 178 personer sysselsatta inom branscherna och År 2018 är motsvarande siffra 5 290. Antalet sysselsatta ökar igen efter att ha minskat mellan 2015–2017. Det är ännu långt till att nå målet och trenden senaste åren visar på en måttlig förbättring, men utifrån satsningen på att etablera en kontorsmarknad i Flemingsberg är bedömningen att målet för 2030 är uppnåbart. Målet är 6 080 företag i branscherna år 2030. Trenden är att företagen i branscherna ökar i antal, men inte i den takt som behövs för att målet kan nås. Idag finns det 1 000 fler företag inom branscherna jämfört med 2010. Av bolagsformerna är det framförallt antalet aktiebolag som har ökat och uppgår till 2 314 företag av de totalt 4 044 företagen som finns år 2018.

Målet för 2030 är en arbetsplatskvot om 1,0. Arbetsplatskvoten som är dagbefolkningen (arbetstillfällen) i förhållande till nattbefolkningen (boende) har successivt sjunkit. Antalet arbetstillfällen har ökat de senaste åren, men inte i samma takt som nattbefolkningen. Arbetsplatskvoten bland jämförbara kommuner skiljer sig mycket. Huddinge ligger dock under länets snitt (arbetsplatskvot om 1,05).

Målet är att intresset för eget företagande ska öka och 25 procent av befolkningen planera att (absolut eller kanske) starta eget företag. Andelen av befolkningen som uppger att de planerar att starta eget företag har minskat i de senaste undersökningarna från 19 procent 2012 till 16 procent 2018. Skillnaden är stor mellan kvinnor (11 procent) och män (22 procent). Andelen som planerar att

starta eget företag skiljer sig även mycket mellan kommundelar. Högst andel av personer som är intresserade att starta företag finns i Vårby och Flemingsberg.

Målet för förvärvsfrekvensen för befolkningen i åldern 20–64 år 2030 är 80 procent. Trenden långsamt stigande och målet är bara en procent bort så målet kommer med största säkerhet att nås inom ett par år. Emellertid är skillnaden mellan kommundelarna markant. En förutsättning för att kommunen ska nå målet är att förvärvsfrekvensen i framför allt Flemingsberg, Vårby, och i viss mån Skogås ökar. Skillnaderna i förvärvsfrekvens skiljer sig inte mycket åt mellan könen utom i Vårby och Flemingsberg där kvinnor har en påtagligt lägre förvärvsfrekvens. I Länna och Fullersta har kvinnor en något högre förvärvsfrekvens än männen. Förvärvsfrekvensen i länet är marginellt högre än i Huddinge, 80 procent.

2030 är målet att andelen invånare i arbetsför ålder (20–64 år) med eftergymnasial utbildning om minst tre år ska uppgå till 35 procent. Ökningen de senaste 8 åren är 6 procent från 21 procent år 2010 till 27 procent år 2018. Det är troligt att trenden håller i sig och att målet för 2030 kommer att nås. Skillnaden mellan kommundelarna och könen är dock stor och har dessutom ökat över åren. Kvinnor har högre utbildning än män och det gäller för samtliga kommundelar. Andelen högutbildade är exempelvis 43 procent i Glömsta-Loviseberg medan andelen högutbildade män i Vidja-Ågesta och Gladö-Lissma endast uppgår till 8 procent. Snittet för kommuner i Stockholms län var 33 procent högutbildade år 2018, vilket är 5 procent högre än Huddinge.

Rik fritid och god hälsa

Invånarnas upplevelse av tillgång till kommunens utbud av parker, grönområden och natur och friluftsliv är god. Målet år 2030 är att invånarnas betyg på tillgången till parker, grönområden, och naturen ska vara medelbetyg 8. Resultaten har varit ökande för åren 2011–2017 från 7,4–7,8. 2019 är resultaten på samma nivå som förra gången Huddinge deltog år 2017. Kommunsnitt år 2019 var 7,8.

Målet är att 75 procent skattar sin hälsa som god år 2030. Trenden har varit god och målet är redan överträffat år 2018 då 78 procent skattade sin hälsa som god, från 65 procent år 2009. Det finns skillnader i upplevelse av hälsa mellan olika kommundelar. I Vårby upplever 71 procent sin hälsa god jämfört med Trångsund 85 procent. Yngre åldersgrupper skattar sin hälsa är högre än äldres 65+. Män skattar sin hälsa något högre jämfört med kvinnor. Huddinge ligger på 21:a plats bland kommuner i Stockholms län rörande självskattad hälsa.

83 procent av elever i årskurs 9 skattar sin hälsa som bra eller mycket bra 2018. Pojkar skattar sin hälsa högre än flickor. Detta är ett nytt mått och det går därför inte att bedöma trend eller möjlighet att nå mål.

Målet år 2030 är att invånarnas betyg på tillgången till kulturevenemang ska vara 6.4. Trenden är svagt nedåtgående och har gått från index 5,9 år 2011 till 5,6 år

2019. Det ser inte ut som målet kommer nås till 2030 med nuvarande utveckling. Kommunsnitt år 2019 var 5,8.

Det är allt färre elever i Huddinge som prövar att dricka alkohol. Målet är att andel ungdomar i åk 9 som provat alkohol år 2030 är 35 procent. Trenden är positiv och har sjunkit från 58 procent år 2010 till 43 procent år 2018. Håller trenden i sig kommer målet att uppnås 2030. Det är fler flickor, 47 procent än pojkar, 39 procent år 2018 som provat alkohol. Trenden att ungdomarna i Stockholms läns kommuner blir allt nyktrare håller även i sig. I årskurs 9 uppger 66 procent av killarna och 59 procent av tjejerna i länet att de inte dricker alkohol år 2018.

Målet är att andel ungdomar i åk 9 som provat narkotika år 2030 har sjunkit till 3 procent. Trenden är svagt negativ från 8 procent år 2010 till 10 procent som provat narkotika år 2018 och håller den i sig kommer målet inte att uppnås 2030. Det är fler pojkar 13 procent än flickor 8 procent år 2018 i åk 9 i Huddinge som provat narkotika. Bland elever i Stockholms läns kommuner har 11 procent av killarna och 7 procent av tjejerna i årskurs 9 någon gång provat narkotika år 2018.